

Reactie Actiz op internetconsultatie “wijziging van de wet toelating zorginstellingen”

Datum: 17 oktober 2016

Actiz heeft met belangstelling van het [wetsvoorstel wijziging WTZi](#) kennis genomen. Met het wetsvoorstel wordt voorgesteld om de artikelen 17 en 18 van de Wet toelating zorginstellingen (WTZi) te schrappen. Praktisch betekent dit dat het College Sanering Zorginstellingen (verder CSZ) wordt opgeheven. Aanleiding voor de minister om het CSZ op te heffen is de kritiek van de Raad van State op het amendement over de uitbreiding van de rol van het College Sanering Zorginstellingen, bovenop de reeds bestaande bezwaren ten aanzien van het huidige artikel 18 WTZi.

Standpunt ActiZ

ActiZ steunt het wetsvoorstel. Niet alleen vanwege de rechtstatelijke bezwaren waar de Raad van State terecht op wijst en waar eerder juridische procedures over zijn gevoerd. Maar ook vanwege de beleidsmatige bezwaren: sinds 2005 is met breed politiek draagvlak een beleidslijn ingezet waarin de risico's van het vastgoed bij zorgorganisaties is gelegd. Dit leidt er ook toe dat in het stelsel geen gebouwgebonden bekostiging meer bestaat, maar alleen nog zorg/cliëntgebonden bekostiging. De kapitaallastenvergoeding – nodig om zorg in gebouwen mogelijk te maken – is opgenomen in/ onderdeel van de zorgvergoeding. Dit betekent in de praktijk bijvoorbeeld ook dat de grens tussen zorggebouw en wonen en tussen zorggebouw en eerstelijnsvoorzieningen steeds minder strak te trekken is. Het CSZ heeft echter een rol uit de tijd dat zorgvoorzieningen/zorggebouwen het aangrijpingspunt waren voor planning en bekostiging. Het Bouwcollege keurde bouw en ingebruikname goed; het CSZ keurde de verkoop van gebouwen goed. Het Bouwcollege bestaat inmiddels niet meer, maar ook het CSZ past niet meer in het huidige stelsel. Zorgorganisaties ervaren het CSZ niet zelden als bureaucratisch, onnodig vertragend in het proces met een vaak smalle focus.

Borging van publieke belangen

Tegelijk begrijpen we behoefte om publieke belangen op een andere wijze te borgen en misbruik en weglek van kapitaal dat in het vastgoed is gelegen te voorkomen.

Ook hierin onderschrijft ActiZ de beleidslijn van de minister. De minister heeft gekozen voor het borgen van publieke belangen door versterking van governance / intern toezicht alsmede het (externe) toezicht hierop. ActiZ vindt het belangrijk dat het stelsel ook vanuit deze optiek goed en consistent neergezet wordt. Restanten uit een stelsel dat er feitelijk niet meer is, moeten deze beleidslijn niet doorkruisen.

Daarnaast verschaft het Wetsvoorstel bestuur en toezicht rechtspersonen waarborgen om mogelijk misbruik tegen te gaan. In deze wet die dit voorjaar bij de Tweede Kamer is ingediend wordt voor stichtingen geregeld dat bestuurders en toezichthouders niet mogen meebeslissen over een onderwerp waarbij zij een tegenstrijdig belang hebben. Dit moet voorkomen dat een persoonlijk belang wordt gediend en niet het belang van de stichting. Verder wordt het mogelijk behalve bestuurders ook toezichthouders van een stichting door de rechter te laten ontslaan. Ontslag door de rechter is in bepaalde gevallen nodig, omdat stichtingen geen leden of aandeelhouders hebben die het bestuur en de toezichthouders in de gaten kunnen houden. Ook worden de gronden van het ontslag verruimd. Zo kunnen bestuurders en toezichthouders van een stichting op verzoek van het openbaar ministerie of belanghebbenden worden ontslagen vanwege verwaarlozing van hun taak.

Bovendien – iets waar de minister in de eerdere brief hierover ook naar verwijst – kijken diverse stakeholders zeer nadrukkelijk mee. Banken en het WFZ hebben formeel een rol bij het afstoten/ verkopen van vastgoed. In lening- en borgingsovereenkomsten is vastgelegd dat zij meebeslissen over de bestemming van de opbrengst, vanwege de daaraan gerelateerde leningenportefeuille. Zij beoordelen dus niet alleen de business case bij koop en investeringen, maar ook bij verkoop. NB een business case is niet een plan voor een enkel gebouw met de financieringsvraag, maar een organisatieplan met al het bijbehorende vastgoed en alle investeringsvoornemens met een horizon van minimaal 20 jaar.

Ook kijken accountants en notarissen mee en hebben zij een rol in het signaleren van misbruik.

Een zorgorganisatie kan daarom nooit geheel zelfstandig investeringsbeslissingen, koop- en verkoopbeslissingen nemen. Het geheel is al stevig ingebed in een samenspel tussen de zorgorganisatie, het interne toezicht en belangrijke externe stakeholders.

Uiteraard is ActiZ bereid nadere toelichting te geven op bovengenoemd standpunt bij deze internetconsultatie. U kunt hiervoor terecht bij Lenard Markus, l.markus@actiz.nl.